

در حوزه صنعت نفت میزان فرصت‌های اقتصادی، دانش‌بنیانی بسیار بالاست و حجم بزرگی از بازار شرکت‌های داخلی را تشکیل می‌دهد و به رغم تمام تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در بهره‌گیری از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری همچنان از ایده آل فاصله داریم و ان شاء الله بتوانیم با سرعت بیشتر و بهتری از ظرفیت‌های موجود به طور کامل و ایده آل و همان هدف مهم یعنی دانش بنیان شدن صنعت نفت دست‌یابیم. معتقدم در حوزه پژوهش، فناوری و علوم دانش بنیان اتفاق بزرگی در کشور در حال وقوع است.

دسترسی به شبکه جهانی پژوهش، دستیابی به علوم و فناوری مورد نیاز در حداقل زمان ممکن، گسترش رویکرد ارائه پیلوت‌های فناور در جهت رسوخ فناوری‌های نوین در صنعت، به‌روزرسانی، بهبود و سرعت تغییرات در جهت استخدام فناوری‌های روز دنیا و شواهد بسیار علمی-راهبردی دیگر مؤید وقوع این رخداد دانش‌بنیانی در کشور است. صادرات محصولات دانش بنیان

صنعت نفت به‌عنوان لکوموتیو اقتصاد کشور مهمترین نقش را در اقتصاد دانش بنیان کشور بازی خواهد کرد

عدم توازن در مؤلفه‌های درون و برون‌زا؛ فرایند اکتساب و رشد فناوری را جزیره‌ای، موردی، سلیقه‌ای و البته در برخی موارد نیز علی‌رغم وجود و حضور نیاز، مختل و متوقف خواهد کرد به گونه‌ای که در مواردی مشاهده می‌شود با وجود توسعه برون‌زا در سه مؤلفه اشاره شده و کسب فناوری توسط مالکان ایده و شرکت‌های دانش بنیان، در حوزه صنعت با چالش استخدام فناوری و تصمیم‌گیری مواجهیم.

پژوهش و فناوری از بازیگران اصلی نظام نوآوری ملی است و فرایند تحقیق و توسعه فناوری را از شروع تحقیقات پایه، تحقیقات کاربردی و توسعه آزمایشی ایده، آغاز و پیگیری کرده و در کنار دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش بنیان تا تجاری‌سازی، خدمات فنی و استخدام فناوری در صنعت دنبال می‌کند.

به طور قطع و با توجه به این حرکت صعودی در کشور و نقش آفرینی مهم سازمان‌های پژوهشی صنعت نفت به عنوان بزرگترین صنعت تولیدی کشور، لازم است متناسب با حرکت بیرونی جامعه دانش، تحقیق و توسعه

بدون شک در مقابل صادرات «منبع محور» یا بهتر بگوییم «خام محور» از جمله نفت خام و مشتقات آن، محصولات خام معدنی و کشاورزی و حتی صادرات تحقیقات پایه و کاربردی خام، دارای مزیت پایدارتر و البته ارزش افزوده بالاتر برای کشور هستند. صنعت نفت به‌عنوان لکوموتیو اقتصاد کشور مهمترین نقش را در اقتصاد دانش بنیان کشور بازی خواهد کرد. در این میان سازمان‌های پژوهش

و فناوری به عنوان متولیان انجام پژوهش و توسعه و ارائه خدمات مرتبط با فناوری و نوآوری برای صنعت، شرکت‌های دانش بنیان، دانشگاه‌ها و سایر گروه‌های فناور، از نقش آفرینان مهم زیست بوم فناوری در این حرکت مهم علمی کشور محسوب می‌شوند. صنعت نفت دانش بنیان، صنعتی پیش رو در اکتساب و انتقال فناوری است که بدون شک با توسعه متوازن و تکیه بر سه مؤلفه مغزافزار، نرم‌افزار و سخت‌افزار قابل تحقق است.

کشور، تغییرات رویکردی در راهبردها و اولویتهای اجرایی به وجود آورد که خوشبختانه این مهم در نگاه تحولی کنونی بویژه در بخش سیاست‌گذاری معاونت پژوهش و مهندسی وزارت نفت و به تبع آن در سایر شرکت‌های تابع وزارت نفت و به خصوص شرکت ملی نفت ایران به صورت جدی مشهود و ساری و جاری است و نتیجه عملیاتی آن تا کنون جهش‌های ظرفیت‌سازی قراردادی در این حوزه مهم بوده است.

ویژه‌نامه
صنعت نفت
«دانش بنیان»

ایران

اردیبهشت ۱۴۰۲